



Integrering

«Historien viser at innvandrere alltid har beriket samfunnet de kom til. Slik vellykket integrering forutsetter at de som kommer til Norge, raskest mulig får tatt i bruk sine evner og krefter på det de kom hit for, å skape et liv i trygghet og verdighet.»

Avdelingsdirektør Skjoldvor Fjeldvær

Integreringsavdelingen har ansvaret for å gi tak over hodet til asylsøkere og flyktninger som kommer til Norge, mens de venter på å bli bosatt i en kommune – eller må returnere til hjemlandet dersom de får avslag på asylsøknaden sin. I tillegg har integreringsavdelingen et overordnet ansvar for at nyankomne asylsøkere og flyktninger får tilbud om gode kvalifiserings- og introduksjonsprogram i kommunene. Avdelingen skal også bidra til utvikling av et flerkulturelt samfunn og iverksette tiltak mot rasisme og diskriminering. →

Ved utgangen av 2002 bodde 16 500 personer i 138 asylmottak. Antall beboere i asylmottak i 2002 var i gjennomsnittet om lag 16 000.

Drar fra asylmottak etter avslag

Asylmottak er et frivillig botilbud til asylsøkere som kommer til Norge. Asylmottakene er åpne hele døgnet og beboere kan selv bestemme om de vil oppholde seg der eller ikke. Mange asylsøkere finner andre bosteder og flytter ut av asylmottak uten å oppgi en ny adresse. De fleste som forlater asylmottakene reiser etter at de har fått avslag på asylsøknaden sin.

Frivillig retur

Politiets begrensede kapasitet til å uttransportere et økende antall asylsøkere med avslag førte til behov for å effektivisere arbeidet med å få disse til å forlate Norge frivillig. Som et humanitært og sivilt alternativ til politiets uttransportering, etablerte UDI derfor et program for frivillig retur i samarbeid med IOM (International Organization for Migration). Det ble lagt særlig vekt på informasjon om frivillig retur til personer med åpenbart grunnløse søknader. Om lag 1 000 personer fra 58 ulike nasjoner benyttet i 2002 dette tilbudet.

Integrering starter i asylmottaket

For de som har fått oppholdstillatelse og skal bosette seg i en kommune, begynner integreringen allerede mens de oppholder seg i asylmottaket. De får tilbud om norskopplæring, samfunnsinformasjon og orientering om aktuelle bosettingskommuner.

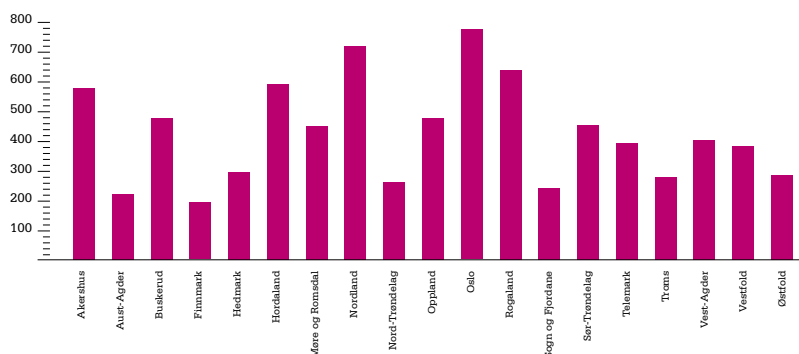
Bosetting

8 200 personer ble bosatt i landets kommuner i 2002. 3 450 ble bosatt fra asylmottak, 1 200 kom som overføringsflyktninger gjennom FN's Høykommissær for flyktninger, og 3 550 var familiegjennforente. Det ble totalt bosatt om lag 1 000 flere enn året før.

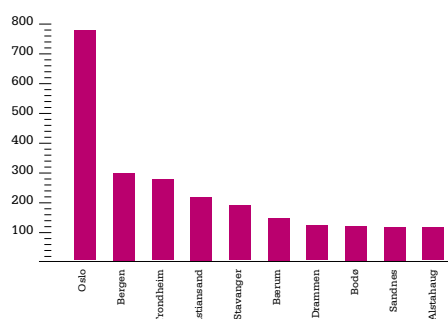
Antallet familiegjennforente utgjorde over 40 prosent av alle som ble bosatt i fjor. Mange kommuner inkluderer familiegjennforente i antallet de sier seg villige til å bosette. Når antallet familiegjennforente blir høyt fører dette til nedgang i antallet som kan bosettes fra asylmottak.

I 2002 brukte UDI to ulike metoder for bosetting; tradisjonell bosetting koordinert av UDIs regionkontorer og nytt av året; direktebosetting fra mottak. Resultatene varierer mellom distrikter, og det er for tidlig å måle i hvilken

Antall bosatte flyktninger i 2002, fordelt per fylke



Antall bosatte flyktninger i 2002, de ti største bosettingskommunene



grad den nye ordningen bidrar til økt bosetting. UDI vil i løpet av 2003 fortsette å evaluere de to metodene.

Ved utgangen av 2002 var over 2 000 personer som oppholdt seg i asylmottak, klare for bosetting i kommunene. Målet for 2003 er å bosette 7 000-8 000 flyktninger. Målet kan bli noe justert i løpet av året avhengig av tilstrømningen av asylsøkere og hvor stor del av dem som får oppholdstillatelse i Norge.

Integrering og rasisme

Innvandrerrepresentanter og kommuner rapporterer sjelden om rasisme eller rasistiske handlinger i det norske samfunn på eget initiativ. I 2002 henvendte UDI seg direkte til innvandrerorganisasjoner og flyktningkonsulenter i kommunene, og fikk da konstatert at etnisk diskriminering er et fenomen som forekommer ofte på flere områder i det norske samfunnet, blant annet i bomiljøer, på arbeidsplassen, i skolen og i mediene.

En viktig oppgave for UDI er å bidra til bekjempelse av rasisme og etnisk diskriminering. Dette gjøres gjennom bruk av tilskuddsordninger, opplæring, råd og veiledning til ansatte i

kommuner og andre offentlige etater. UDI søker et tettere samarbeid og kontakt med innvandrermiljøene i dette arbeidet.

Et ledd i integreringsarbeidet er innføring av introduksjonsprogrammet for nyankomne flyktninger og innvandrere. UDI har i flere år gitt støtte til utviklingen av modeller for kommunenes arbeid på området. 13. desember 2002 la Regjeringen i Odeltingsproposisjon nr 28 (2002-2003) fram forslag til «Lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere» (Introduksjonsloven). Lovforslaget vil bli behandlet i Stortinget i løpet av 2003.

Mer om UDIs arbeid i forhold til introduksjonsprogrammet og forslaget til introduksjonsloven kan du lese i en egen artikkel på side 29.

Tilbakevending og gjeninnvandring

I 2002 var det 87 flyktninger med oppholdstillatelse i Norge som vendte tilbake til sine hjemland med økonomisk støtte fra UDI. 43 av dem reiste tilbake til Bosnia-Hercegovina og 29 til Jugoslavia.

75 personer som tidligere hadde vendt hjem med tilbakevendingsstøtte, gjeninnvandret til Norge, hovedsakelig fra Kosovo.

Antall beboere i asylmottak fra 1992–2002

